

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Pregled
makroekonomskih
gibanj**

Januar 2025

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Pregled makroekonomskih gibanj

Številka: januar 2025

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

Upoštevani so podatki, dostopni do 17. januarja 2025.

Gradivo je bilo obravnavano na seji Sveta Banke Slovenije
21. januarja 2025.

© Banka Slovenije

ISSN 2820-3011

This publication is also available in English.

Kazalo

Povzetek	4
1 Mednarodno okolje	6
2 Denarna politika in finančni trgi	9
3 Domača gospodarska aktivnost	11
Okvir 3.1: Modelska ocena rasti BDP za četrto četrletje 2024	14
4 Trg dela	15
5 Tekoči račun plačilne bilance	17
6 Inflacija	19
7 Fiskalni položaj države	20
8 Statistična priloga	23
9 Seznam kratic	25

Povzetek

Ob prehodu v leto 2025 gospodarske razmere v Sloveniji in svetu ostajajo negotove. Domač trg dela je še naprej tesen, vendar se kažejo znaki ohlajanja, decembrska inflacija pa je bila pri 2,0 % pričakovano nekoliko višja kot prejšnji mesec.

- **Gospodarska aktivnost v evrskem območju se je po anketnih kazalnikih v lanskem zadnjem četrletju blago skrčila.** Rast v storitvenem sektorju je ostala kljub umirjanju stabilna, dejavnost v predelovalni industriji pa se je nadalje zmanjšala. Nadaljevalo se je tudi upadanje gospodarskega razpoloženja. Z znova višjo medletno rastjo cen energentov se je decembra nekoliko okrepila skupna inflacija evrskega območja, in sicer na 2,4 %. Osnovna inflacija je ostala četrty mesec zapored nespremenjena pri 2,7 %.
- **Večina pomembnejših svetovnih centralnih bank nadaljuje z rahljanjem restriktivnosti denarnih politik.** V Evrosistemu smo decembra četrtič v letu 2024 znižali obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita, in sicer za 0,25 odstotne točke na 3,00 %. Pričakovanja tržnih udeležencev glede hitrosti in obsega zniževanja ključnih obrestnih mer ECB in Fed so se od začetka decembra sicer zmanjšala. Iz trenutnih vrednosti obrestnih zamenjav je razvidno, da vlagatelji v letu 2025 pričakujejo za skupno 1 odstotno točko znižanj ključnih obrestnih mer ECB in za 0,25 odstotne točke znižanj ključnih obrestnih mer Fed.
- **Dogajanje na finančnih trgih je bilo od začetka decembra predvsem pod vplivom pričakovanj počasnejšega zniževanja ključne obrestne mere Fed.** Zahtevane donosnosti nemških in ameriških državnih obveznic so porasle, osrednji ameriški in evropski delniški indeksi pa večinoma upadli z rekordnih ravni ali vrhov, doseženih v prvi polovici decembra. Okrepila se je vrednost ameriškega dolarja.
- **Gospodarske razmere v Sloveniji so ob raznolikem gibanju med dejavnostmi v lanskem zadnjem četrletju ostale negotove, vendar boljše kot pred letom.** Še naprej so bila solidna gibanja v storitvah in trgovini, ki jih podpirata robustno domače trošenje in turizem. Razmeroma ugodna so bila – ob negotovosti v mednarodnem okolju – tudi gibanja v industriji, po nekajmesečni stagnaciji se je novembra močno povečala tudi gradbena aktivnost. Nasprotno se je razpoloženje v gospodarstvu v zadnjem četrletju nekoliko poslabšalo. K temu so prispevali zlasti nižje ocene skupnih naročil v predelovalnih dejavnostih in poslabšanje zaupanja med potrošniki. Ob razpoložljivem naboru kazalnikov kratkoročni napovedni modeli za zadnje četrletje nakazujejo 0,5-odstotno četrletno rast BDP. To je skladno z našo zadnjo napovedjo, ki za leto 2024 znaša 1,4 %, za leto 2025 pa 2,2 %.
- **Trg dela je ob koncu leta ostal tesen, vendar z znaki ohlajanja.** Novembra smo dosegli rekordno število delovno aktivnih oseb. Razmere so še naprej ugodne predvsem v storitvenih dejavnostih, medtem ko se število zaposlenih v predelovalnih dejavnostih zmanjšuje. Decembra se je zaradi sezonskih učinkov povečalo število registriranih brezposelnih oseb, prav tako je narasla anketna stopnja brezposelnosti. Število prostih delovnih mest se postopoma zmanjšuje, vendar je kljub rekordnemu številu delovno aktivnih oseb še vedno večje kot pred pandemijo. To se kaže v vztrajajoči tesnosti trga dela, ki ohranja robustno rast plač.

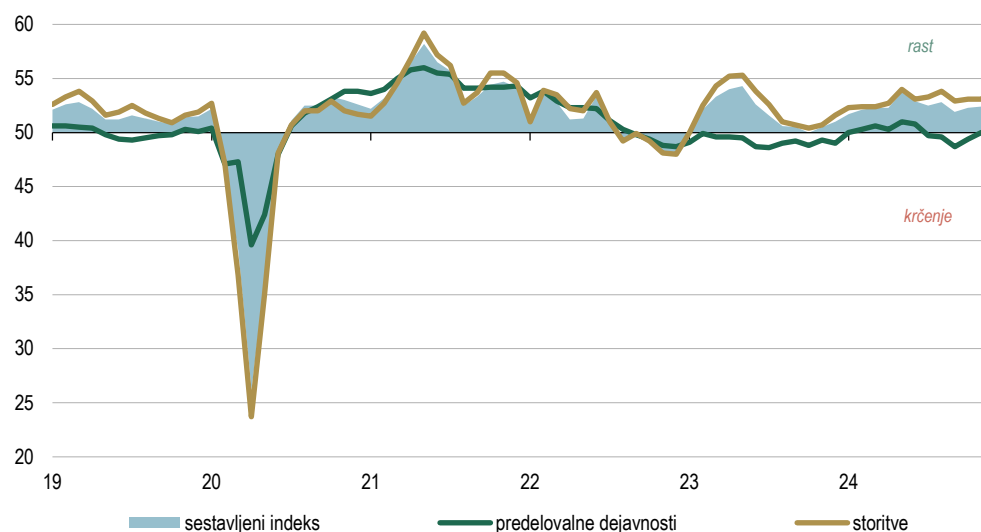
- **V prvih dveh mesecih zadnjega četrtertja so se, kljub negotovostim v zunanjem okolju, v mednarodni menjavi nadaljevala spodbudna gibanja iz predhodnega četrtertja.** Skupni izvoz je bil po plačilnobilančnih podatkih medletno večji za 4,4 %. Okrepil se je izvoz blaga in v še večji meri storitev. Celoten uvoz je ostal nasprotno približno enak kot pred letom, pri čemer je uvoz blaga nekoliko upadel, pri storitvah pa je dosegel rast. Enoletni presežek na tekočem računu je novembra znašal 3,3 mrd EUR, največ po maju 2021. Še vedno izhaja pretežno iz presežka storitvene menjave.
- **Inflacija se je konec leta 2024 okrepila zaradi podražitve energentov in višje rasti cen predelane hrane.** Decembra se je skupna inflacija, merjena s HICP, zvišala na 2,0 %, po tem, ko je bila novembra 1,6-odstotna. Sprememba je zlasti posledica vnovične krepitve medletne rasti cen energentov, predvsem zaradi učinka osnove, povezanega z znižanjem trošarin in marž pri motornih gorivih v decembru 2023. Nekoliko se je povečala tudi medletna rast cen hrane. Osnovna inflacija se je znižala na 2,0 % (novembra 2,3 %). K temu je prispevala zlasti upočasnitev rasti cen drugega blaga, medtem ko se rast cen storitev ohranja na povišanih ravneh.
- **Primanjkljaj državnega proračuna je bil lani pri 1,2 % BDP za približno 1 odstotno točko nižji od napovedi vlade.** Zniževanje primanjkljaja, ki je bilo posledica nekaterih začasnih dejavnikov, kažejo poleg državnega proračuna tudi podatki konsolidirane bilance javnih financ in računov države. Na prihodke javnih financ so lani ugodno vplivale razmere na trgu dela, pa tudi zakonodajne spremembe, med njimi zlasti vezane na financiranje poplavalne obnove in preoblikovanje zdravstvenega prispevka. Hkrati sta rast izdatkov omejevala postopna ukinitve izrednih ukrepov za blažitev visokih cen energentov in krčenje investicij po zaključku predhodne finančne perspektive EU. Dolg države se je v deležu BDP še naprej zniževal in je konec tretjega četrtertja znašal 66,9 % BDP.

Svetovno gospodarstvo je, glede na anketne podatke, doseglo rast tudi ob koncu leta 2024. Gibanja v pomembnejših gospodarstvih so ostala raznolika.

Svetovni kazalniki PMI so v zadnjem lanskem četrletju ostali na približno enakih ravneh kot v tretjem četrletju (slika 1.1). Medtem ko je kazalnik za predelovalne dejavnosti decembra z 49,6 indeksne točke spet zdrsnil v območje krčenja, se je storitveni kazalnik okrepil na 53,8 indeksne točke in tako še naprej nakazoval rast. Tudi skupni kazalnik je ostal v območju rasti pri 52,6 indeksne točke. Trend divergence med sektorjema, ki se je začel v začetku leta 2023, se je tako ohranil tudi ob koncu lanskega leta.

Gibanja v pomembnejših gospodarstvih so bila tudi decembra raznolika. Sestavljeni kazalnik PMI se je povečal v ZDA, kjer je ob močni rasti v storitvenem sektorju dosegel 56,6 indeksne točke.¹ V Združenem kraljestvu in na Japonskem je nakazoval zgolj skromno rast gospodarske aktivnosti pri vrednostih okoli 50,5 indeksne točke, medtem ko je bilo evrsko območje edino razvito gospodarstvo v blagem krčenju (49,6 indeksne točke). Sestavljeni kazalnik PMI v Indiji je s skoraj 60 indeksnimi točkami dosegel najvišjo raven med vsemi večjimi gospodarstvi. Na Kitajskem, v Rusiji in Braziliji je z okoli 51,5 indeksne točke nakazoval zmerno rast, temelječo na obeh sektorjih.

Slika 1.1: Kazalnik nabavnih menedžerjev (JPMorgan PMI) – svetovno gospodarstvo

Vir: Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: december 2024.

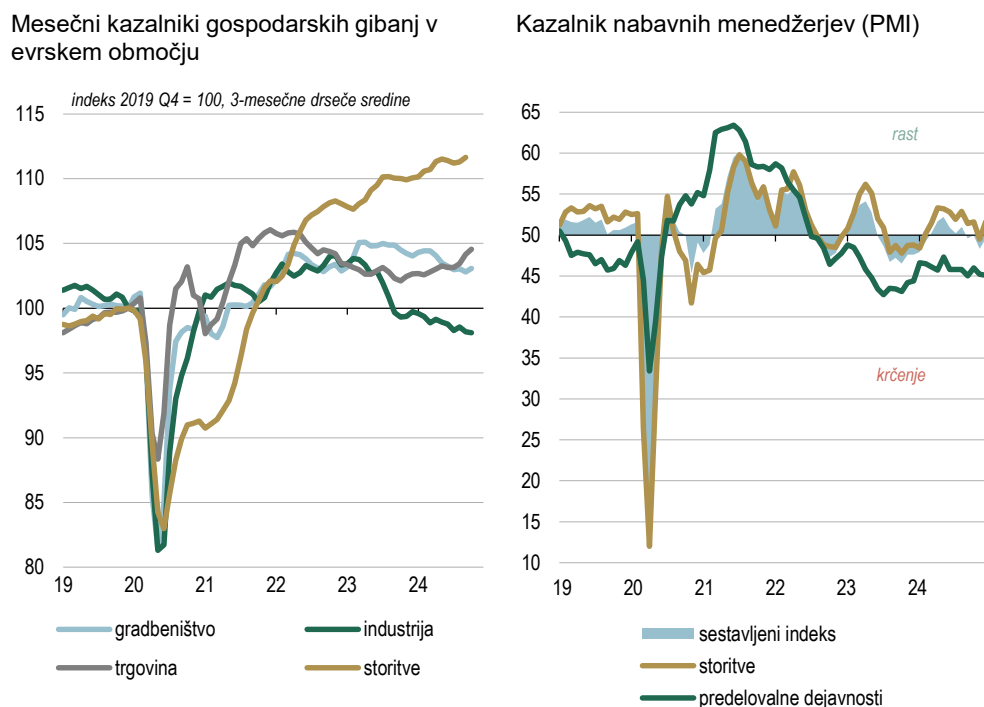
Skupni kazalnik gospodarske aktivnosti je za evrsko območje konec leta 2024 nakazoval blago krčenje. Ohranilo se je razhajanje med storitvenimi in predelovalnimi dejavnostmi.

Tekoča gibanja, merjena z mesečnimi kazalniki gospodarske aktivnosti, so oktobra 2024 še naprej kazala ohranjanje razlik med sektorji: gospodarsko aktivnost evrskega območja so krepile zlasti storitvene dejavnosti, medtem ko so jo predelovalne

¹ Nasprotno kazalnik PMI za predelovalne dejavnosti že od julija nakazuje krčenje.

še naprej najbolj zavirale. To se je kazalo tudi v obsegu proizvodnje, ki se je glede na obdobje pred pandemijo najbolj povečal v storitvah, v industriji pa je še vedno nižji od predpandemičnih ravni (slika 1.2, levo).

Slika 1.2: **Kazalniki gospodarskih gibanj v evrskem območju**

Vir: Eurostat, Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: oktober 2024, storitve – september 2024, desno: december 2024.

Opomba: Na sliki levo so prikazani realni indeksi: obseg prihodkov v trgovini na drobno brez motornih vozil, industrijske proizvodnje, obseg izvedenih gradbenih del in storitev brez finančnih dejavnosti; vse vrednosti so prilagojene delovnim dnevom.

Podobno sliko dajejo tudi kazalniki PMI, ki so decembra z 51,6 indeksne točke nakazovali rast v storitvah in s 45,1 indeksne točke krčenje v predelovalnih dejavnostih (slika 1.2, desno). Krčenje v teh je razlog za upad kazalnika splošne gospodarske aktivnosti v Nemčiji, Franciji in Italiji. Skupni kazalnik PMI za evrsko območje z 49,6 indeksne točke prav tako še naprej ostaja v območju krčenja.

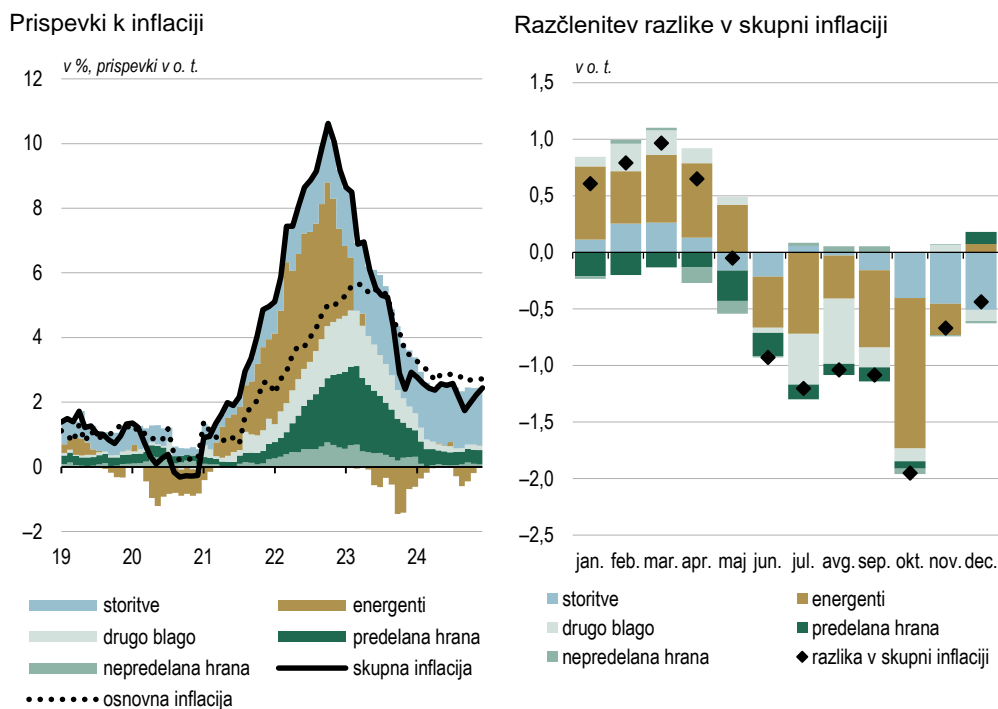
Podobno kaže tudi indeks gospodarskega razpoloženja Evropske komisije, ki je decembra padel na 93,7 odstotne točke. Poslabšanje je predvsem posledica nadaljnega upada razpoloženja v industriji, ki je več kot 10 odstotnih točk nižje od dolgoročnega povprečja. Nasprotno je decembra nekoliko presenetil kazalnik gospodarskega razpoloženja ZEW, ki je dosegel 17 indeksnih točk, kar nakazuje, da je nekoliko več investitorjev in analitikov evrskega območja optimističnih glede srednjeročnih gospodarskih razmer.

Skupna inflacija v evrskem območju se je decembra znova nekoliko okrepila, predvsem zaradi višje medletne rasti cen energentov.

Medletna rast cen, merjena s HICP, je bila v evrskem območju novembra 2,2-odstotna, decembra pa se je nekoliko okrepila in dosegla 2,4 %. Višja skupna inflacija je predvsem posledica gibanja cen energentov. Te so bile po več mesecih upadanja decembra znova medletno višje (0,1 %). S tem je bil njihov prispevek k skupni decembrski

rasti cen za 0,2 odstotne točke višji kot novembra. Krepitev medletne rasti cen energentov izhaja zlasti iz učinka osnove, v manjši meri pa odraža tudi tekoče podražitve. Nasprotno je decembra medletna rast cen hrane pri 2,7 % v primerjavi z novembrom ostala nespremenjena, kar pa zakriva spremembe v njenih podskupinah. Rast cen nepredelane hrane je bila pri 1,7 % za 0,5 odstotne točke nižja kot novembra. Nasprotno se je pri predelani hrani medletna rast decembra zvišala za 0,1 odstotne točke na 2,9 %. Pri tem je sprememba medletne rasti cen v obeh podskupinah izhajala zlasti iz učinka osnove, padec rasti cen nepredelane hrane pa so nekoliko poglobile še tekoče pocenitve (slika 1.3, levo).

Slika 1.3: Inflacija v evrskem območju in razčlenitev razlik v skupni inflaciji med Slovenijo in evrskim območjem v 2024

Vir: SURS, Eurostat, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: december 2024.

Osnovna inflacija, tj. inflacija, merjena brez cen energentov in hrane, je bila decembra 2,7-odstotna. S tem je četrty mesec zapored ostala nespremenjena, skupno inflacijo evrskega območja pa presega od poletja 2023. Hitrejše upočasnjevanje preprečuje vztrajanje povišane medletne rasti cen storitev, ki se je decembra zaradi tekočih podražitev v primerjavi z novembrom okrepila za 0,1 odstotne točke, na 4,0 %. S tem se med letom 2024 ni veliko spreminjala, na razmeroma visokih ravneh pa so jo ohranjali zlasti domači dejavniki, povezani s prehajanjem višjih stroškov dela v končne cene. Kljub vztrajanju visoke medletne rasti in tekoči podražitvi cen storitev pa gibanje njihovega t. i. kazalnika inflacijskega momentuma² nakazuje postopno umirjanje cenovnih pritiskov (slika 6.1, desno). Nasprotno gibanje cen neenergetskega industrijskega (v nadaljevanju drugega) blaga osnovno inflacijo znižuje, saj so učinki preteklih šokov že skoraj povsem izzveneli. Decembra se je njihova medletna rast znižala za 0,1 odstotne točke na 0,5 % in bila s tem primerljiva z dolgoročnim predpandemičnim povprečjem.³

V letu 2024 je bila skupna inflacija evrskega območja 2,4-odstotna ali 3,1 odstotne točke nižja kot v letu 2023. Pri tem je sprememba izhajala predvsem iz nižjih rasti cen hrane in drugega blaga, ki sta bili pri 2,9 % in 0,8 % za 7,9 oziroma 4,1 odstotne točke

² Kazalnik inflacijskega momentuma je izračunan kot anualizirana stopnja rasti sezonsko prilagojenega indeksa cen storitev s primerjavo povprečne ravni cen v zadnjih treh mesecih s povprečno ravno v predhodnih treh mesecih.

³ Povprečna medletna rast cen drugega blaga je v evrskem območju med letoma 2005 in 2019 znašala 0,5 %.

nižji kot leto prej, v manjšem obsegu pa je skupno inflacijo upočasnjevala tudi nižja rast cen storitev (2023: 4,9 %, 2024: 4,0 %). Prispevek rasti cen energentov je ostal nespremenjen.

Skupna inflacija je bila decembra v Sloveniji nižja od evrske osmi mesec zapored. Kljub temu se inflacijski diferencial v zadnjih mesecih zmanjšuje. Po tem, ko je bila skupna inflacija v evrskem območju oktobra višja za dve odstotni točki, se je razlika do decembra zmanjšala na 0,4 odstotne točke. Pri tem je bilo razhajanje oktobra zlasti posledica nižjega prispevka rasti cen energentov, ki pa je do decembra večinoma izzvenel. Ohranjanje nižje inflacije v Sloveniji je bilo decembra tako v večji meri posledica nižjega prispevka rasti cen storitev (slika 1.3, desno). Nasprotno se je razlika v osnovni inflaciji decembra povečala, saj je bila ta v Sloveniji za 0,7 odstotne točke nižja kot v evrskem območju, po tem, ko je bila oktobra nižja za 0,4 odstotne točke.

2

Denarna politika in finančni trgi

Večina pomembnejših svetovnih centralnih bank nadaljuje z rahljanjem restriktivnosti denarnih politik. V Evrosistemu smo decembra znižali obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita za 0,25 odstotne točke na 3,00 %.

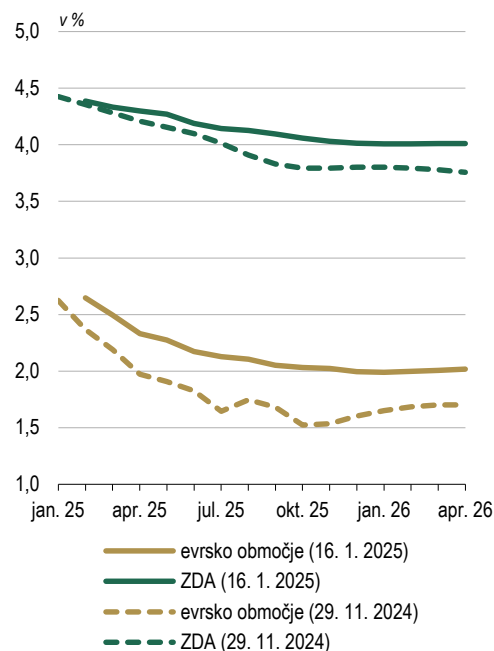
V Evrosistemu smo decembra še četrtič v letu 2024 znižali vse tri ključne obrestne mere, in sicer za 0,25 odstotne točke. Obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita smo znižali na 3,00 %, obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja na 3,15 %, obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila pa na 3,40 %. Odločitev o znižanju je temeljila na posodobljenih makroekonomskih napovedih. Proces dezinflacije se nadaljuje v skladu s pričakovanji in tudi večina meril osnovne inflacije nakazuje, da se bo rast cen srednjeročno ustalila na ravni okoli 2-odstotnega cilja Sveta ECB. Strokovnjaki Evrosistema predvidevajo, da bo skupna inflacija evrskega območja v povprečju znašala 2,4 % v letu 2024, 2,1 % v letu 2025, 1,9 % v letu 2026 in 2,1 % v letu 2027.

Fed je v decembru tretjič zapored znižal ključne obrestne mere, in sicer za 0,25 odstotne točke, na koridor med 4,25 % in 4,50 %. Iz novih napovedi članov FOMC glede prihodnjega gibanja ključnih obrestnih mer (angl. dot plot) je razvidno, da v letu 2025 pričakujejo dodatna znižanja za skupno 0,50 odstotne točke, enak obseg znižanj je pričakovan tudi v letu 2026. Za 0,25 odstotne točke je v decembru ključno obrestno mero znižala tudi švedska centralna banka (na 2,50 %), za 0,50 odstotne točke pa sta jo znižali kanadska (na 3,25 %) in švicarska (na 0,50 %) centralna banka.

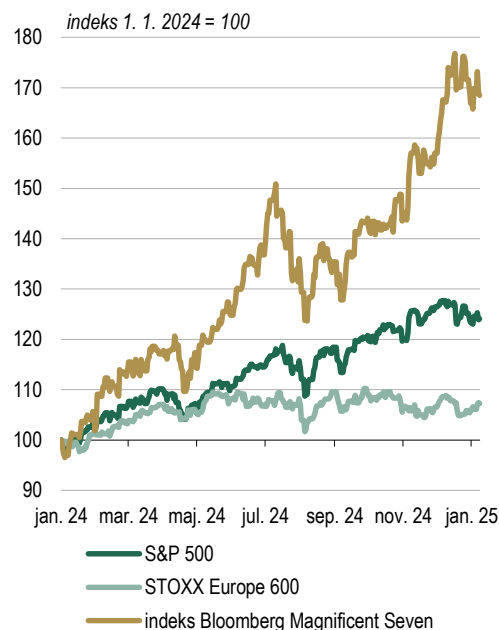
Pričakovanja tržnih udeležencev glede hitrosti in obsega zniževanja ključnih obrestnih mer ECB in Fed so se od začetka decembra zmanjšala. To je bila posledica boljših objav gospodarskih kazalnikov v ZDA ter previdnejših izjav predstavnikov ECB in Fed v smeri postopnejšega sproščanja denarnih politik. Iz trenutnih vrednosti obrestnih zamenjav (OIS) je razvidno, da so za leto 2025 pričakovana štiri dodatna znižanja ključnih obrestnih mer ECB (po 0,25 odstotne točke), s čimer bi obrestna mera mejnega depozita dosegla 2,00 %. Za Fed tržni udeleženci v letu 2025 z gotovostjo pričakujejo le še eno znižanje za 0,25 odstotne točke (slika 2.1, levo), s čimer bi ključna obrestna mera dosegla koridor med 4,00 % in 4,25 %.

Slika 2.1: Terminalske krivulje obrestnih zamenjav in gibanje delniških indeksov

Terminalske krivulje obrestnih zamenjav (OIS) za evrsko območje in ZDA

Gibanje delniških indeksov

Vir: Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek desno: 16. 1. 2025.

Opomba: Na sliki desno *Magnificent Seven* sestavljajo družbe Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia in Tesla.

Zahtevane donosnosti nemških in ameriških državnih obveznic so od začetka decembra porasle, večina osrednjih ameriških in evropskih delniških indeksov pa je upadla. Okrepila se je vrednost dolarja.

Pod vplivom zmanjšanja pričakovanj glede hitrosti in obsega znižanj ključnih obrestnih mer ECB in Fed so od začetka decembra porasle zahtevane donosnosti obveznic obeh monetarnih območij. Porast je bil izrazitejši na daljšem delu krivulj donosnosti. Zahtevane donosnosti kratkoročnih nemških državnih obveznic so od začetka decembra tako porasle za 0,31 odstotne točke, dolgoročnih pa za 0,50 odstotne točke. Podobno so porasle tudi ameriške tržne donosnosti, in sicer kratkoročne za 0,13 odstotne točke, dolgoročne pa za 0,50 odstotne točke. Porast tržnih donosnosti evrskih kreditno bolj tveganih obveznic je bil v tem obdobju nekoliko manj izrazit kljub povečani politični negotovosti v Franciji in Nemčiji.

Zmanjšanje pričakovanj glede rahljanja restriktivnosti denarne politike ECB in še izraziteje Fed je vplivalo tudi na evropske in ameriške delniške indekse. Ti so namreč upadli z rekordnih ravni, ki so bile dosežene v prvi polovici decembra zaradi pričakovanj ugodnejšega gospodarskega okolja po menjavi vrha ameriške administracije. Osrednji ameriški indeks (S&P 500) in indeks največjih sedmih ameriških tehnoloških družb (t. i. *Magnificent Seven*, slika 2.1, desno) se trenutno gibljeta za 2,3 % oziroma za 3,7 % nižje od rekordnih ravni. Podobno je tudi osrednji evropski indeks (STOXX Europe 600) z vrha, doseženega sredi decembra, upadel za 0,5 %. Vrednosti kitajskih delniških indeksov se od začetka decembra niso bistveno spremenile. Nanje so na eni strani pozitivno vplivala okrepljena pričakovanja, da bodo kitajske oblasti v letu 2025 uvedle obsežne stimulative ukrepe, na drugi strani pa jih je slabila negotovost, povezana z morebitno trgovinsko vojno z ZDA.

Okrepljena pričakovanja, da bi lahko Fed dlje časa ohranjal restriktivnejšo denarno politiko, s čimer bi se razlike z naravnostjo denarnih politik drugih pomembnejših centralnih bank v prihodnje povečale, so prispevala k porastu vrednosti ameriškega dolarja proti večini svetovnih valut. Proti evru je od začetka decembra pridobil 2,9 % vrednosti, proti košarici najpomembnejših svetovnih valut pa 2,6 %. Cena zlata je od začetka decembra nekoliko porasla, vendar je zaradi okrepljenega dolarja 2,7 % nižje od rekordne ravni, dosežene konec oktobra lani (skoraj 2.800 USD za unčo).

Cena nafte Brent je od začetka decembra pridobila 13,8 % vrednosti. Poleg okrepljenih pričakovanj glede najave obsežnejših stimulativnih ukrepov v podporo kitajskemu gospodarstvu v začetku januarja letos k višjim cenam prispeva tudi povečanje povpraševanja po nafti v ZDA zaradi izrazitejših snežnih neurij in uvedbe sankcij ZDA proti ruski energetski industriji.

3

Domača gospodarska aktivnost

Gospodarske razmere v Sloveniji so ob prehodu v novo leto ostale negotove, vendar boljše kot pred letom. Kazalnik gospodarske klime se ob koncu leta ni izraziteje spreminjal.

Zaupanje v gospodarstvu se je ob koncu leta ohranilo na podobnih ravneh kot v predhodnih mesecih, medletno pa je bilo še naprej nekoliko višje (slika 3.1, levo). V zadnjem lanskem četrtletju se je okrepilo razpoloženje v trgovini, medtem ko so ob zaostrenih geopolitičnih razmerah poslabšanje izrazili potrošniki in podjetja v predelovalnih dejavnostih. Zmanjšanje zaupanja v zadnjih je bilo v okolju negotovih gospodarskih razmer in nizkega povpraševanja zlasti posledica manj ugodne ocene skupnih naročil podjetij (slika 3.1, desno). Skladno s tem so bila ob koncu leta nižja tudi njihova pričakovanja glede zaposlovanja.

Po dveh letih izboljševanja zaupanja potrošnikov se je to zaradi slabših pričakovanj gospodarskega stanja v Sloveniji v zadnjem četrtletju znižalo. Glede na zadnje podatke so gospodinjska bolj pesimistična tudi glede svojega prihodnjega finančnega stanja in zato bolj usmerjena v varčevanje.

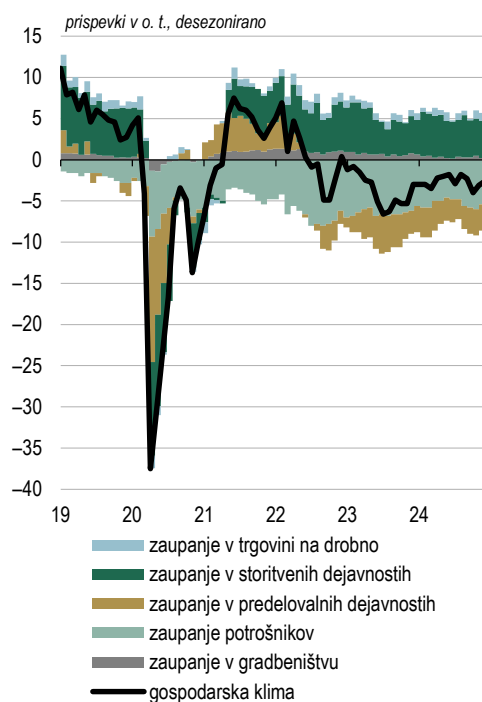
V gradbeništvu ostajajo razmere stabilne kljub decembrskemu poslabšanju zaupanja, ki je povezan z znižanjem skupnih naročil in zaposlitvenih obetov. V storitvah brez trgovine so se medtem ob še naprej razmeroma dobrem razpoloženju nekoliko poslabšali obeti, saj se vse več podjetij sooča z nizkim povpraševanjem. Ob upadu naročil in težavah z visokimi stroški dela in energentov je v lanskem drugem polletju medletno poraslo tudi število stečajev podjetij.⁴

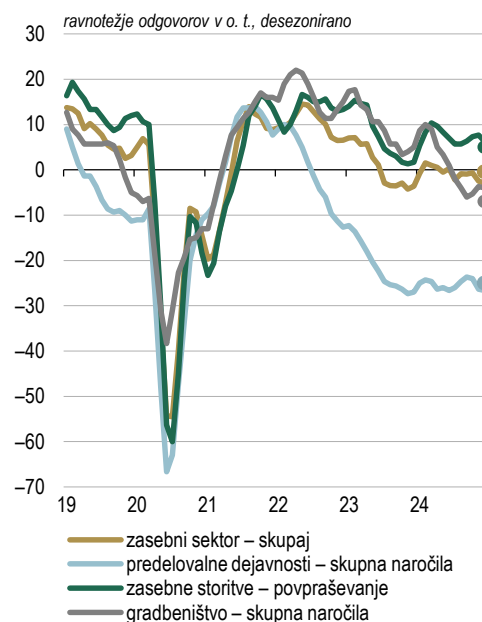
⁴ Število začetkov stečajev pravnih entit je bilo v povprečju obdobja med julijem in novembrom medletno večje za 30,6 %, glede na povprečje zadnjih desetih let pa je bilo še vedno za skoraj 11 % manjše.

Slika 3.1: **Gospodarska klima in povpraševanje**

Gospodarska klima

Trenutno povpraševanje – anketna ocena podjetij

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: december 2024.

Opomba: Na sliki desno je agregatni kazalnik izračunan s pomočjo deležev v dodani vrednosti. Prikazane so 3-mesečne drseče sredine z izjemo pik, ki so zadnji podatek.

Gibanja v industriji so ostala v začetku zadnjega četrletja razmeroma ugodna kljub negotovosti v mednarodnem okolju.

Skupna industrijska proizvodnja se je po močnem oktobru novembra skrčila tako mesečno (-1,4 %) kot medletno (-3,3 %), v povprečju obeh mesecev pa je bila njena rast solidna glede na težave v evropski industriji (slika 3.2, levo). V predelovalnih dejavnostih je medletno dosegla 3,9 %, pri čemer se je glede na tehnološko zahtevnost najbolj povečala proizvodnja visoko tehnološko zahtevnih proizvodov. Največji medletni upad je bilo ob izzivih v avtomobilski industriji tudi v prvih dveh mesecih zadnjega četrletja opaziti v proizvodnji usnja, proizvodnji motornih in drugih vozil ter proizvodnji računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov.

Robustno domače trošenje se je konec leta odražalo v solidni medletni rasti prodaje v zasebnih storitvah.

Skupni obseg prodaje v storitvah in trgovini, ki so bile lani prevladujoči dejavnik domače gospodarske rasti, se je oktobra mesečno skrčil za 0,4 %, medletno pa je bil večji za 3,2 % (slika 3.2, levo). Po prvih podatkih se je rast trošenja nadaljevala tudi v preostanku leta, k čemur so prispevali dobri rezultati v turizmu in nadaljnja rast mase plač.⁵ Medletna rast skupne realne vrednosti kartičnih plačil in dvigov na bankomatih se je

⁵ Število nočitev je bilo novembra medletno večje za 14,4 %, realna masa neto plač (deflator HICP) pa oktobra za 5,4 %.

decembra sicer umirila na 3,8 %, vendar je bila v povprečju zadnjega četrtletja skoraj 7-odstotna (slika 3.2, desno).

Po nekajmesečni stagnaciji se je gradbena aktivnost novembra močno povečala.

Visoka mesečna rast opravljenih del v novembru je bila prisotna v vseh segmentih gradbeništva, v agregatu pa je dosegla 9,5 % (slika 3.2, levo). Zaradi visoke osnove iz leta 2023 je bil obseg del v gradbeništvu še vedno medletno manjši, a se je padec z oktobra na november zmanjšal za 9,9 odstotne točke, na 4,2 %. Raven gradbene aktivnosti tako ostaja zelo visoka. V primerjavi s povprečjem leta 2019, torej pred pandemijo, je bila novembra višja za 36,1 % (slika 3.2, levo). Gradbeni stroški še naprej rastejo počasneje od cen stanovanjskih nepremičnin, kar povečuje dobičkonosnost stanovanjskih investicij. To se ob skromnem številu transakcij le počasi odraža v potencialni ponudbi, saj število novoizdanih gradbenih dovoljenj ostaja razmeroma majhno, ugodnejša pa je bila v lanskem drugem polletju rast pripadajoče površine stanovanjskih stavb.

Slika 3.2: **Kazalniki gospodarske aktivnosti**

Vir: Bankart, SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: november 2024, realni prihodki v trgovini in storitvenih dejavnostih: oktober 2024, desno: četrto četrtletje 2024.
Opomba: Na sliki desno je za izračun realne rasti uporabljen deflator HICP.

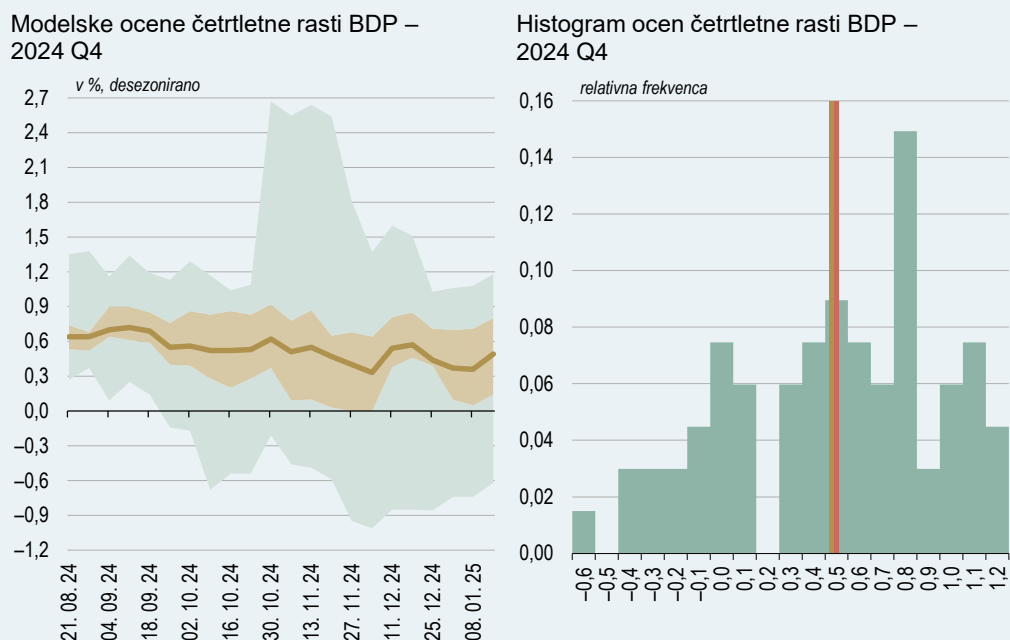
Povprečna ocena nabora kratkoročnih napovednih modelov nakazuje 0,5-odstotno četrletno rast BDP v lanskem zadnjem četrletju.

Trenutna povprečna vrednost kratkoročnih ocen četrletne rasti BDP za zadnje četrletje 2024 znaša 0,5 % (slika 3.1.1, levo). Ocena odraža nekoliko manj ugodna tekoča gibanja anketnih kazalnikov, zlasti v oktobru, medtem ko so bili podatki za november in december spodbudnejši. Kljub temu je bilo gospodarsko razpoloženje v povprečju zadnjega četrletja v primerjavi s četrletjem prej slabše za 0,9 odstotne točke. To je posledica poslabšanja zaupanja med potrošniki (–0,7 odstotne točke) ter v predelovalnih in storitvenih dejavnostih (–0,5 oziroma –0,2 odstotne točke). Nasprotno se je izboljšalo zaupanje v trgovini na drobno (0,2 odstotne točke) in v gradbeništvu (0,1 odstotne točke).

Glavni kazalniki gospodarske aktivnosti so trenutno na voljo predvsem za oktober. Industrijska proizvodnja se je na mesečni ravni povečala za 2,5 %, pri čemer je bila rast široko osnovana po vseh glavnih segmentih industrije. Mesečno zmanjšanje proizvodnje v novembru (–1,5 %) je bilo posledica nižje aktivnosti v predelovalnih dejavnostih. Oktobra se je obseg prodaje v storitvenih dejavnostih in trgovini zmanjšal za 0,4 %. Poslabšanje je izhajalo iz 1,6-odstotnega upada v storitvenih dejavnostih.

Raznolik nabor informacij visokofrekvenčnih kazalnikov se odraža tudi v histogramu porazdelitve napovedi (slika 3.1.1, desno). Razpon kratkoročnih ocen, izračunan na podlagi 25. in 75. percentila porazdelitve, znaša med 0,1 % in 0,8 %.

Slika 3.1.1: **Modelska ocena kratkoročne rasti BDP**

Vir: Preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Na sliki levo so prikazane modelske ocene četrletne rasti BDP. Zlati interval predstavlja vrednosti med 25. in 75. percentilom vseh ocen, zeleni pa interval med najnižjo in najvišjo oceno. Črta predstavlja povprečno modelsko oceno četrletne rasti BDP za četrto četrletje 2024. Navpična zlata črta prikazuje mediano, rdeča pa povprečje vseh ocen. Relativna frekvenca predstavlja delež modelov, ki ocenjujejo določeno rast v celotnem naboru modelov. Datum ocene: 15. 1. 2025.

Rast delovno aktivnih oseb se je ob koncu lanskega leta nadaljevala, pri čemer tesnost trga dela ostaja velika.

Število delovno aktivnih je novembra lani doseglo rekordnih 948.444 oseb (slika 4.1, levo). Glede na anketne podatke so obeti podjetij še vedno razmeroma pozitivni, saj v naslednjih treh mesecih pričakujejo nadaljnje zaposlovanje. Izjema so predelovalne dejavnosti, kjer že več kot leto ne pričakujejo dodatnega zaposlovanja, kar se potrjuje tudi v postopnem upadanju števila zaposlenih.

Ob tem zlasti gradbena podjetja še naprej poročajo o pomanjkanju delavcev. Čeprav se je to v zadnjem letu zmanjšalo v vseh dejavnostih, je še vedno večje kot pred pandemijo. Na visoko raven pomanjkanja delavcev opozarjajo tudi anketni podatki Zavoda RS za zaposlovanje, saj se je v drugem polletju 2024 s to omejitvijo soočala kar polovica vprašanih delodajalcev.⁶ V ozadju so dolgoročnejsše strukturne spremembe na slovenskem trgu dela, povezane z demografijo. Posledično se kljub umirjanju povpraševanja po delu, ki se kaže v nižji stopnji prostih delovnih mest, tesnost na trgu dela ohranja.

Število registrirano brezposelnih ostaja nizko, anketna stopnja brezposelnosti pa nakazuje znake ohlajanja na trgu dela.

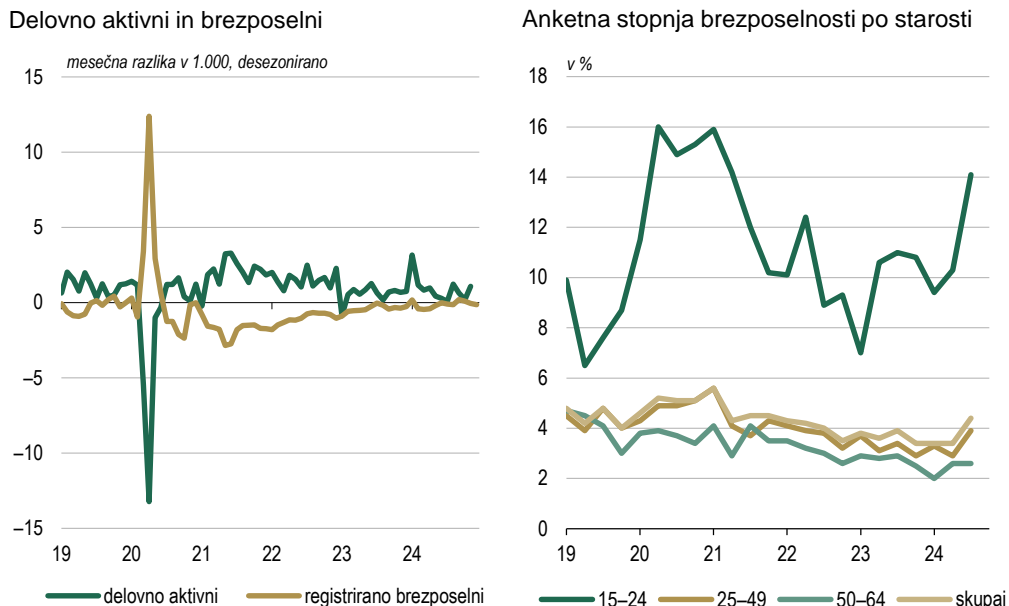
Število registrirano brezposelnih se je decembra lani zaradi sezonskih dejavnikov pričakovano povečalo, na 47.038 oseb, po sezonsko prilagojenih podatkih pa se je zmanjšalo (slika 4.1, levo). Stopnja registrirane brezposelnosti je po zadnjih podatkih oktobra lani znašala 4,6 %, kar je le 0,2 odstotne točke nad najnižjo zabeleženo vrednostjo. Medtem gibanje anketne stopnje brezposelnosti kaže obratno sliko, saj se je ta v tretjem četrtletju zvišala za eno odstotno točko in dosegla 4,4 %. Glede na mesečne podatke o stopnji brezposelnosti lahko pričakujemo, da se bo ta v zadnjem četrtletju 2024 še dodatno zvišala.

Podrobnejša analiza gibanja anketne stopnje brezposelnosti po starostnih skupinah razkriva, da je do največjega povišanja prišlo predvsem med mladimi, starimi od 15 do 24 let, kjer se je zvišala z 10,3 % na 14,1 % (slika 4.1, desno). Tovrsten trend je po naših ocenah povezan predvsem z manjšim povpraševanjem po študentskem delu v poletnih mesecih. Dvig stopnje brezposelnosti mladih bi torej lahko kazal porast števila posameznikov, ki so iskali študentsko delo, a ga niso našli. Ob tem je pomembno omeniti, da statistika temelji na vzorčenju in je s tem interpretacija gibanj manj zanesljiva.

---

⁶ [Napovednik zaposlovanja. Zavod RS za zaposlovanje, december 2024.](#)

Slika 4.1: Izbrani kazalniki trga dela

Vztrajajoča tesnost trga dela in vplivi pretekle inflacije ohranjajo razmeroma visoko rast plač.

Medletna rast povprečne bruto plače se je oktobra glede na mesec prej nekoliko povišala in dosegla 6,8 %. Rast ostaja robustna in višja od dolgoročnega povprečja. Izhaja predvsem iz zasebnega sektorja, kjer je bila oktobra 7,9-odstotna, medtem ko je bila v javnem sektorju 4,7-odstotna (slika 4.2). Plače še naprej rastejo predvsem zaradi velike tesnosti trga dela in odloženih učinkov pretekle visoke inflacije, ki pa ob upadanju rasti cen postopoma izzvenevajo. Ničelna oktobrska inflacija je pripomogla k visoki rasti realnih plač, ki je bila prav tako 6,8-odstotna. Ob koncu leta pričakujemo umiritev realne rasti plač, saj je bila rast cen novembra in decembra v povprečju za 1,8 odstotne točke višja kot oktobra.

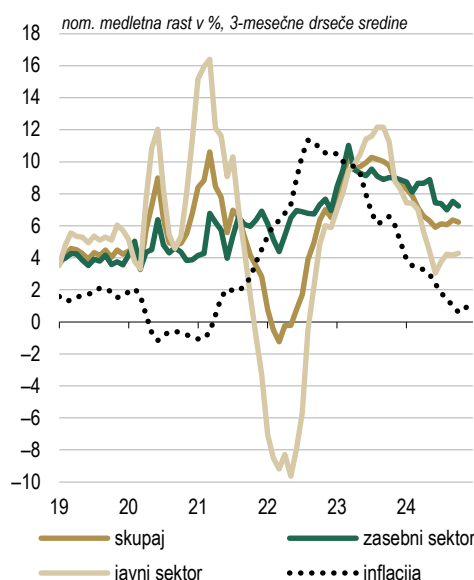
Robustno rast plač zadnja leta, ki se odraža v visoki rasti stroškov dela na enoto proizvoda (ULC), je v decembrskem Poročilu o mehanizmu opozarjanja za države članice⁷ prepoznala tudi Evropska komisija. V letu 2023 je 3-letna rast ULC v Sloveniji dosegla 15,2 %, s čimer je bila presežena indikativna meja 9 %, kar kaže na povečana makroekonomska neravnotežja v tem kazalniku, podobno kot še v 20 drugih članicah EU.

⁷ 2025 European Semester: Alert Mechanism report – European Commission.

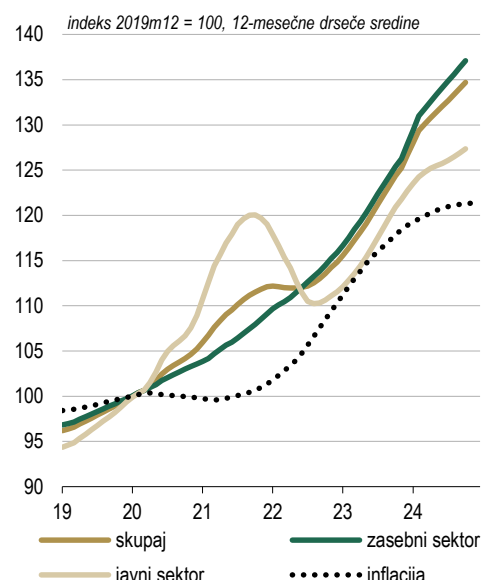

Slika 4.2: Povprečna bruto plača na zaposlenega

Rast povprečne bruto plače

Indeks rasti povprečne bruto plače

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: oktober 2024, inflacija – december 2024.

5

Tekoči račun plačilne bilance

V prvih dveh mesecih zadnjega četrletja so se nadaljevala spodbudna gibanja v mednarodni menjavi s 4,4-odstotno rastjo izvoza blaga in storitev. Skupni uvoz je zaradi manjšega uvoza energentov ostal približno enak kot pred letom.

Po nekoliko zadržani izvozni aktivnosti v lanskem prvem polletju so bila v tretjem četrletju zaznana spodbudna gibanja v mednarodni menjavi. Ta so se nadaljevala tudi v prvih dveh mesecih zadnjega četrletja, čeprav so razmere v zunanjem okolju ostale negotove. V prvih enajstih mesecih leta 2024 je bil izvoz blaga medletno večji za 1,7 %, pri storitvah pa je dosegel 3,9-odstotno rast. Uvoz blaga se je v tem obdobju povečal za 1,1 %, uvoz storitev pa za 4,8 %.

Oktober in novembra je bil nominalni skupni izvoz po plačilnobilančnih podatkih medletno večji za 4,4 %, po tem, ko se je v tretjem četrletju povečal za 9,4 % (slika 5.1, levo). Še posebej se je okrepila rast izvoza storitev, ki je dosegla 6,5 %, k njej pa so največ prispevale ostale poslovne storitve in telekomunikacijske storitve (4,0 oziroma 2,1 odstotne točke). Medletno se je vrednostno najbolj povečal izvoz storitev v Švico (predvsem ostalih poslovnih storitev), med našimi glavnimi trgovinskimi partnericami pa le v Avstrijo (za 1,1 %).⁸

Izvoz blaga je oktobra in novembra skupaj dosegel 3,8-odstotno medletno rast, h kateri je po podatkih SURS⁹ največ prispeval izvoz kemičnih proizvodov¹⁰ ter strojev in naprav

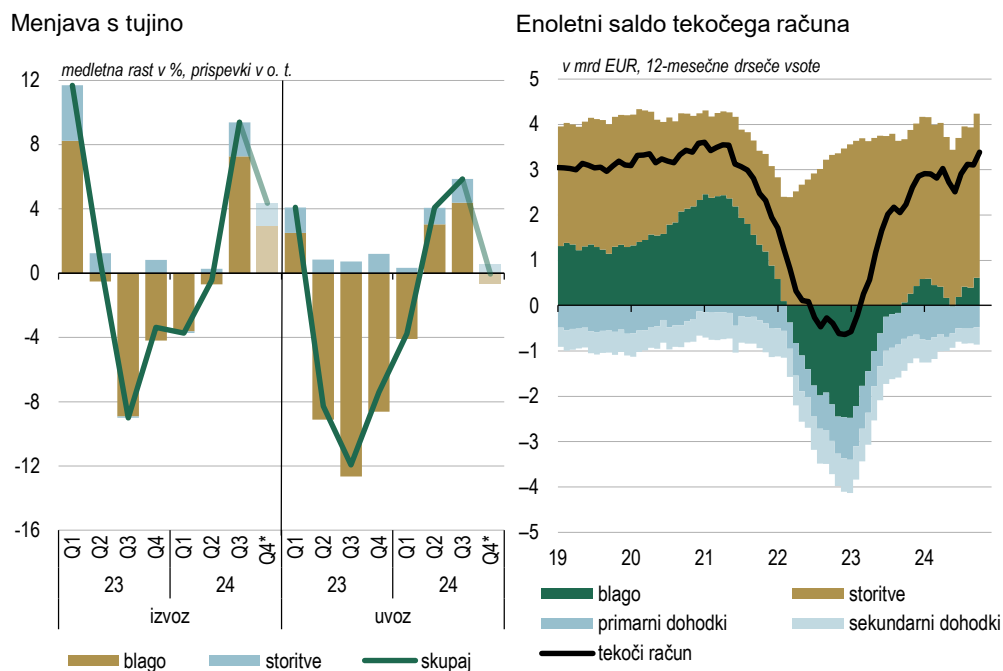
⁸ Izvoz storitev se je zmanjšal v Italijo (-1,8 %), v Nemčijo (-3,1 %) in na Hrvaško (-4,3 %).

⁹ Podatki o zunanji trgovini plačilne bilance Banke Slovenije in SURS med seboj niso popolnoma primerljivi, saj temeljijo na različnih metodologijah zajema. Glavna razlika med njimi je, da podatki iz plačilne bilance upoštevajo spremembo lastništva, podatki o zunanji trgovini SURS pa prečkanje meje. Analiza sprememb z vidika geografske strukture je možna z uporabo obeh statistik, medtem ko je analiza sprememb blagovne strukture menjave možna le z uporabo statistike SURS.

¹⁰ Brez izvoza medicinskih in farmacevtskih proizvodov ter organskih kemičnih proizvodov v Švico.

(znotraj teh največ izvoz električnih strojev in naprav za telekomunikacijo). Še naprej je ostala skromna prodaja v naše največje trgovinske partnerice: izvoz v Avstrijo in Italijo je nadalje upadel, medtem ko je bil izvoz v Nemčijo v prvih dveh mesecih zadnjega četrletja za 3,4 % večji kot pred letom, na Hrvaško pa za 1,9 %. Med večjimi izvoznimi trgi se je blagovni izvoz okrepil v Švico, Španijo in Rusijo.¹¹

Slika 5.1:
Zunanjetrgovinska
menjava in tekoči račun
plačilne bilance

Vir: Banka Slovenije. Zadnji podatek: november 2024.

Opomba: * Na sliki levo podatki za četrto četrletje 2024 predstavljajo povprečje oktobra in novembra.

Uvoz blaga in storitev po plačilnobilančnih podatkih je bil oktobra in novembra skupaj približno enak kot pred letom, pri čemer se je pri blagu rahlo zmanjšal (za 0,8 %), pri storitvah pa je dosegel 3,5-odstotno rast. K tej je največ, 4,5 odstotne točke, prispeval transport, nasprotno pa je upadel uvoz ostalih poslovnih storitev in drugih storitev.¹² Gledano geografsko je največji prispevek k rasti uvoza storitev izhajal iz večjega uvoza iz Nizozemske, od koder se je povečal predvsem uvoz ostalih poslovnih in transportnih storitev, ter iz Italije, največ zaradi potovanj.¹³ Uvoz storitev se sicer medletno povečuje že od marca 2021.

Uvoz blaga se je po plačilnobilančnih podatkih v prvih dveh mesecih zadnjega četrletja medletno malenkostno zmanjšal predvsem zaradi manjšega uvoza energentov.¹⁴ Uvoz ostalih kategorij proizvodov je nasprotno dosegel rast, vrednostno najizrazitejšo pri kemičnih proizvodih.¹⁵ Geografsko se je vrednost uvoza blaga najbolj povečala iz Nemčije in Španije. Med našimi največjimi trgovinskimi partnericami se je blagovni uvoz nekoliko povečal tudi iz Avstrije, zmanjšal pa iz Italije in Hrvaške.

Enoletni presežek na tekočem računu je novembra lani dosegel 3,3 mrd EUR, največ po maju 2021 (slika 5.1, desno). Ta še vedno izhaja pretežno iz presežka storitvene menjave, ki je s 3,7 mrd EUR ostal na podobnih ravneh kot v letu 2023. Sestavlja ga

¹¹ Predvsem izvoz medicinskih in farmacevtskih proizvodov.

¹² Druge storitve: zavarovalne in pokojninske storitve, finančne storitve, nadomestila za uporabo intelektualne lastnine, osebne, kulturne in rekreacijske storitve, državno blago in storitve.

¹³ Uvoz storitev se je medletno nekoliko povečal tudi iz Hrvaške (2,9 %), Nemčije (1,4 %), zmanjšal pa iz Avstrije (-3,6 %).

¹⁴ Uvoz energentov je bil manjši za 20,9 %. Pri tem je upadel uvoz vseh vrst energentov, vrednostno najbolj nafte in naftnih derivatov, predvsem iz Italije, Saudove Arabije in Indije.

¹⁵ Brez uvoza medicinskih in farmacevtskih proizvodov iz Švice ter organskih kemičnih proizvodov iz Švice, Kitajske in Indije.

predvsem presežek v menjavi transporta (1,7 mrd EUR), potovanj (0,8 mrd EUR) in gradbenih storitev (0,5 mrd EUR). Medletno povečanje enoletnega presežka na tekočem računu v višini 0,7 mrd EUR je rezultat povečanja presežka blagovne menjave za okoli 0,4 mrd EUR in zmanjšanja primanjkljaja v dohodkih za 0,3 mrd EUR. Enoletni saldo blaga povečuje predvsem presežek izvoza energentov, znižuje pa uvoz kemičnih proizvodov.¹⁶

6

Inflacija

Decembrska krepitev skupne inflacije je predvsem posledica učinkov različnih ukrepov na področju cen energentov.

Medletna rast cen življenjskih potrebščin, merjena s HICP, se je decembra zvišala na 2,0 %, po tem, ko je bila novembra 1,6-odstotna. Krepitev skupne inflacije je posledica spremembe medletne rasti cen energentov, ki je bila decembra pri 0,7 % (novembra -3,6 %) prvič po maju 2024 spet pozitivna. Poleg tekoče podražitve je k medletnemu povečanju cen energentov prispeval zlasti učinek osnove, povezan z znižanjem trošarin in marž pri motornih gorivih decembra 2023. Energenti so k spremembi skupne inflacije prispevali 0,6 odstotne točke. Decembra je bila višja tudi rast cen hrane, ki je bila pri 2,7 % za 0,4 odstotne točke močnejša kot novembra. To je pretežno posledica višje rasti cen predelane hrane (december 3,2 %, november 2,5 %), natančneje mlečnih in pekovskih izdelkov. Nasprotno se je medletna rast cen nepredelane hrane decembra znižala za 0,7 odstotne točke na 1,0 % (slika 6.1, levo).

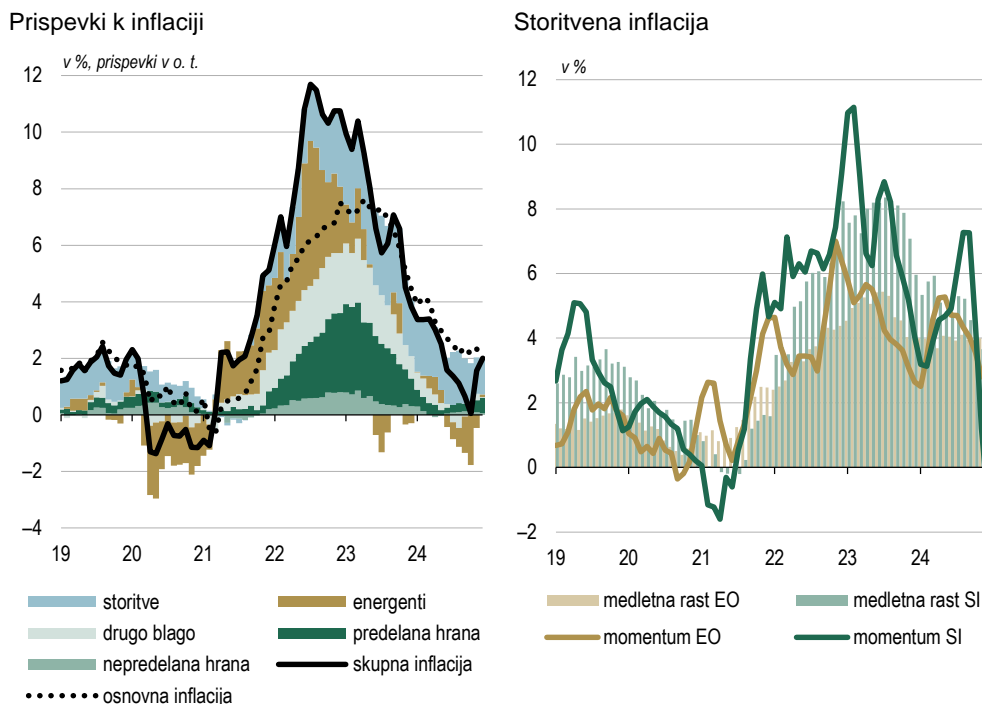
Nekoliko se je znižala osnovna inflacija, tj. inflacija, merjena brez cen energentov in hrane. Ta je bila decembra z 2,0 % za 0,3 odstotne točke nižja kot novembra. K temu je prispevala zlasti počasnejša rast cen drugega blaga (predvsem farmacevtskih proizvodov in oblačil), ki je bila pri 0,1 % za 0,7 odstotne točke nižja kot novembra, kar je skupno inflacijo decembra znižalo za 0,2 odstotne točke.

Decembra se je zaradi tekočih pocenitev malenkost upočasnila tudi medletna rast cen storitev (december 3,6 %, november 3,7 %), ki je zaradi domačih dejavnikov, povezanih s prehajanjem višjih stroškov dela v končne cene, že dlje glavni dejavnik skupne inflacije. Čeprav rast cen storitev ostaja okrepljena, je kazalnik njihovega inflacijskega momentuma decembra upadel na najnižjo raven po letu 2021, kar kaže na postopno izzvenevanje cenovnih pritiskov tudi v tej skupini cen (slika 6.1, desno).

V letu 2024 je bila skupna inflacija, skladno z našo zadnjo napovedjo, 2,0-odstotna in s tem za 5,2 odstotne točke nižja kot v letu 2023. Pri tem je upočasnitev skupne inflacije izhajala zlasti iz spremembe rasti cen hrane in drugega blaga, ki sta bili pri 1,9 % in 0,6 % za 9,9 oziroma 4,8 odstotne točke nižji kot leta 2023. Hkrati sta skupno inflacijo v manjšem obsegu zniževali še nižja rast cen storitev (2023: 7,7 %, 2024: 4,8 %) in pocenitev energentov (2023: 2,2 %, 2024: -2,3 %). Na rast cen so lani vplivale tudi davčne spremembe, saj bi bila letna rast cen življenjskih potrebščin brez junijskega zvišanja trošarin na tobačne izdelke in sprememb trošarin za naftne derivate nižja za 0,3 odstotne točke.

¹⁶ Glej opombi 10 in 15.

Slika 6.1: Inflacija v Sloveniji ter primerjava momentuma storitvene inflacije v Sloveniji in evrskem območju

Vir: SURS, Eurostat, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: december 2024.

Opomba: Kazalnik inflacijskega momentuma je izračunan kot anualizirana stopnja rasti sezonsko prilagojenega indeksa cen storitev s primerjavo povprečne ravni cen v zadnjih treh mesecih s povprečno ravno v predhodnih treh mesecih.

7

Fiskalni položaj države

Primanjkljaj državnega proračuna je bil lani pričakovano manjši od napovedi vlade iz lanskega septembra.

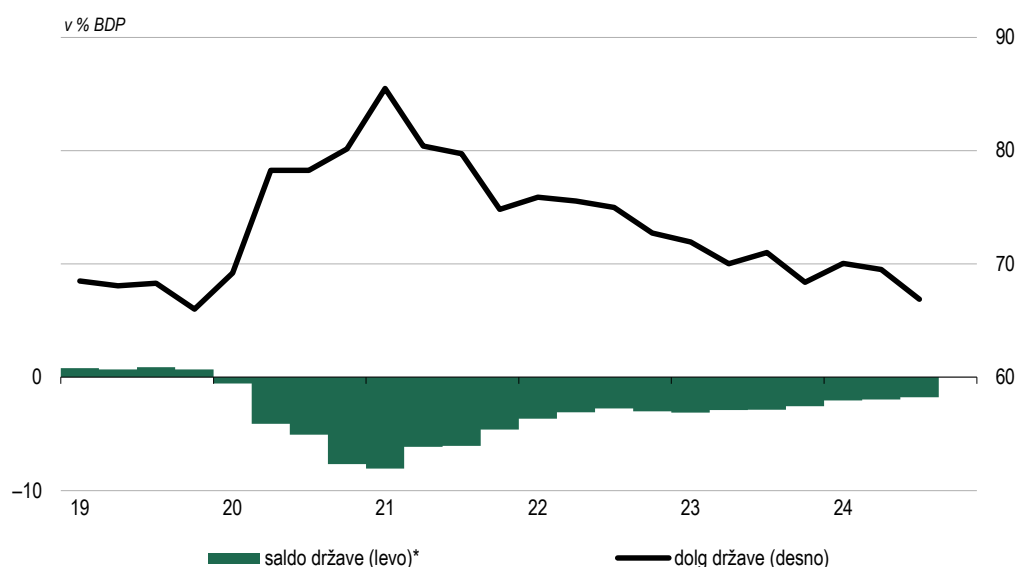
Po prvih podatkih Ministrstva za finance je primanjkljaj državnega proračuna leta 2024 znašal 1,2 % BDP. To je bistveno manj od 2,1 % BDP, kot je znašala vladna ocena iz lanskega septembra.

Tekoči podatki konsolidirane bilance javnih financ po metodologiji denarnega toka za prvih enajst mesecev izkazujejo primanjkljaj v višini 486 mio EUR oziroma 0,8 % BDP (v istem obdobju leto prej 1,8 % BDP). Medletna rast davčnih prihodkov, ki so jo podpirale za javne finance ugodne razmere na trgu dela, se je v drugi polovici leta nekoliko umirila, predvsem zaradi upočasnitve rasti dohodnine in davkov na potrošnjo. Hkrati se je ohranjala visoka rast socialnih prispevkov in davka na dohodek pravnih oseb; pri prvih zaradi preoblikovanja zdravstvenega zavarovanja, pri drugem pa zaradi petletnega dviga davčne stopnje za namen financiranja obnove po poplavih. Okrepila se je tudi rast nedavčnih prihodkov, kar je prav tako povezano z zbiranjem sredstev za obnovo po poplavih (povečanje vplačil dobička SDH) in višjimi vplačili dividend v državni proračun. Rast odhodkov se je do novembra postopno umirjala zaradi manjših izplačil za investicije in za blažitev izrednih dogodkov, vezanih na energetska draginja.

Primanjkljaj države je ostal tudi v lanskem tretjem četrtnetju medletno manjši, saj je rast prihodkov kljub umirjanju še vedno presegala rast izdatkov.

Primanjkljaj države je po metodologiji ESA v prvih treh četrtnetjih 2024 dosegel 686 mio EUR ali 1,4 % BDP, kar je za odstotno točko BDP manj kot v primerljivem obdobju leto prej. Prav tako je bila rast prihodkov, ki se je sicer postopno umirjala, z 8,6 % višja od rasti izdatkov (6,0 %). Enoletni primanjkljaj do tretjega četrtnetja je znašal 1,8 % BDP, kar je manj kot ob koncu leta 2023 (slika 7.1). Vladna napoved za lanski primanjkljaj države je oktobra znašala 2,9 % BDP, vendar bo realizacija – ob bistveno manjšem primanjkljaju državnega proračuna – boljša.

Slika 7.1: Saldo in dolg države po metodologiji ESA

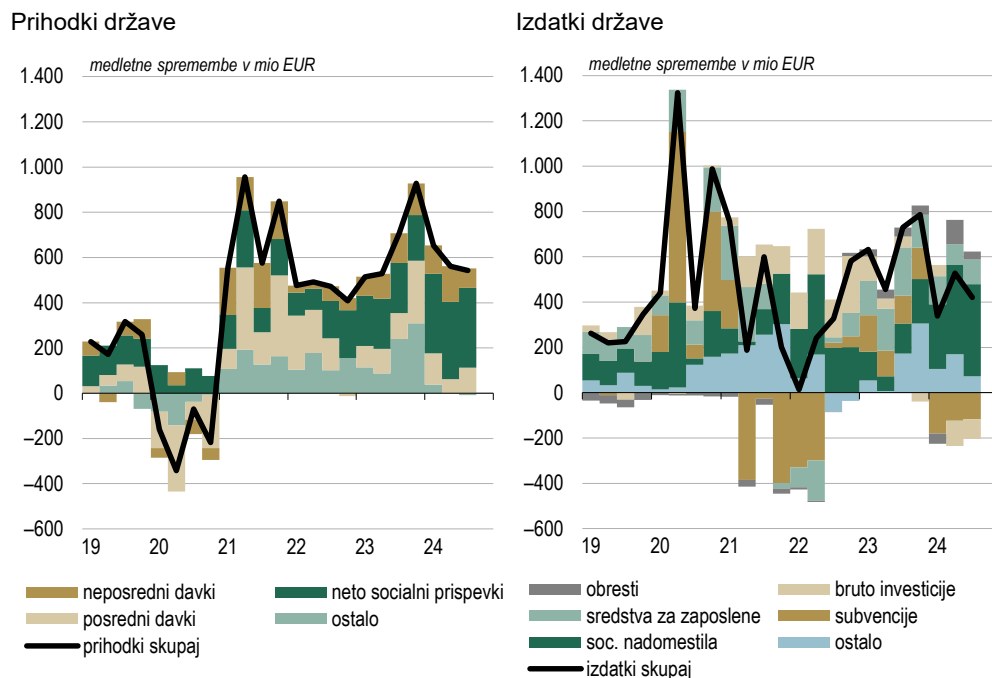

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: tretje četrtnetje 2024.
Opomba: * Drseče vsote štirih četrtnetij.

V tretjem četrtnetju 2024 so bili prihodki po metodologiji ESA medletno večji za 543 mio EUR oziroma 7,7 % (slika 7.2, levo). K temu so največ prispevali socialni prispevki in posredni davki, med njimi predvsem DDV. Preostalo povečanje je izhajalo iz prihodkov od lastnine ter neposrednih davkov na dohodek gospodinjstev in podjetij. Hkrati je prišlo do zmanjšanja prihodkov iz EU zaradi zaključka prejšnje evropske finančne perspektive z letom 2023.

Izdatki so se v tretjem četrtnetju povečali za 420 mio EUR oziroma za 5,7 % (slika 7.2, desno). Na rast so najbolj vplivali socialni transferi, največ zaradi zvišanja pokojnin in sredstev za zaposlene. Nasprotno je bilo manj subvencij zaradi nižanja ukrepov za blaženje energetske krize in investicij.

Slika 7.2: Prihodki in izdatki države po metodologiji ESA

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: tretje četrtletje 2024.

Dolg države se je v deležu BDP nadalje zmanjšal.

Dolg države je ob koncu tretjega četrtletja lani znašal 66,9 % BDP oziroma 44,2 mrd EUR, kar je v deležu BDP manj, nominalno pa več kot ob koncu leta 2023 (slika 7.1). Neto zadolženost z dolgoročnimi vrednostnimi papirji se je povečala, s kratkoročnimi vrednostnimi papirji in posojili pa zmanjšala. V zadnjem četrtletju 2024 se je neto zadolženost nominalno še nekoliko povečala.

Decembra lani je Evropska komisija objavila redno Poročilo o mehanizmu opozarjanja za države članice,¹⁷ v katerem je bil dolg države za Slovenijo v letu 2023 nad orientacijsko mejo makroekonomskega neravnotežja (60 % BDP) in s tem eden od dveh kazalnikov, ki sta meji presegala (poleg stroškov dela na enoto proizvoda). Dolg je nad mejo sicer že od leta 2013, a se je (razen med pandemijo) postopno zmanjševal. Po oceni Evropske komisije kljub preseganju orientacijskih mej pri dveh kazalnikih za Slovenijo ni bil predlagan poglobljen pregled v postopku makroekonomskih neravnovesij.

Po napovedih vlade naj bi ob koncu leta 2024 dolg države dosegel 67,5 % BDP. V začetku leta 2025 je država izdala novo 30-letno obveznico z glavnico v višini 1 mrd EUR in s kuponsko obrestno mero 3,5 %. Izdane so bile tudi zakladne menice različnih ročnosti do enega leta, vse z donosom 2,5 %. S tem se je začelo izvrševanje letošnjega programa financiranja državnega proračuna, ki predvideva za 4,6 mrd EUR zadolžitve.

¹⁷ [2025 European Semester: Alert Mechanism report – European Commission.](#)

Tabela 8.1: Ključni makroekonomski kazalniki na mesečni ravni, Slovenija

	2022	2023	12 mes. do okt. 24	3 mes. do okt. 23	3 mes. do okt. 24	2024 avg.	2024 sep.	2024 okt.	2024 nov.	2024 dec.
Gospodarska gibanja										
	<i>ravnotežje odgovorov v odstotnih točkah</i>									
Kazalnik gospodarske klime	0,6	-3,8	-2,9	-5,5	-2,7	-1,8	-2,3	-4,0	-3,1	-2,6
- predelovalne dejavnosti	0,0	-8,3	-7,7	-10,3	-7,0	-6,0	-7,0	-8,0	-8,0	-8,0
	<i>medletna rast v %</i>									
Industrijska proizvodnja: - skupaj	2,0	-4,9	-1,7	-7,9	2,9	6,1	-0,3	3,6	-0,7	...
- predelovalne dejavnosti	4,8	-3,7	0,6	-8,2	4,9	7,0	2,4	5,9	1,0	...
Gradbeništvo: - skupaj	22,2	19,4	-7,2	18,6	-15,9	-16,7	-17,1	-14,1	-4,2	...
- stavbe	53,4	10,5	-10,3	3,0	-17,1	-21,4	-12,8	-17,5	-13,3	...
Trgovina in druge zasebne storitve - skupaj	9,9	0,4	2,2	-1,3	1,7	3,1	1,0	1,2	...	...
Trgovina z molomimi v ozili in popravila	0,0	11,5	9,5	10,3	6,8	8,0	4,5	8,0	...	...
Trgovina na drobno brez vozil	4,4	-4,6	0,3	-4,0	1,4	2,9	1,3	0,2	...	...
Druge zasebne storitve	12,5	2,6	2,2	0,2	0,9	2,1	0,0	0,6	...	...
Trg dela	<i>medletna rast v %</i>									
Povprečna bruto plača	2,7	9,7	7,4	9,8	7,2	5,9	7,7	8,0	...	...
- storitve pretežno zasebnega sektorja	6,3	11,9	9,3	10,6	7,2	6,9	6,9	7,9	...	...
- storitve pretežno javnega sektorja	-2,6	10,3	5,3	11,1	4,3	3,6	4,6	4,7	...	...
Povprečna realna neto plača ¹	-5,1	4,0	3,3	3,7	3,1	2,3	2,7	4,2	...	...
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	5,8	5,0	4,7	4,8	4,5	4,5	4,4	4,6	...	...
Registrirane brezposelne osebe	-23,8	-14,0	-6,7	-11,5	-4,9	-6,2	-4,7	-3,7	-3,1	-2,7
Delovno aktivno prebivalstvo	2,4	1,3	1,2	0,9	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	...
- storitve pretežno zasebnega sektorja	3,0	1,4	1,1	0,9	1,1	1,0	1,1	1,0	1,0	...
- storitve pretežno javnega sektorja	0,7	0,9	1,2	0,9	1,3	1,4	1,2	1,2	1,3	...
Gibanje cen	<i>medletna rast v %</i>									
HICP	9,3	7,2	2,4	6,6	0,6	1,1	0,7	0,0	1,6	2,0
- storitve	5,5	7,7	5,3	8,1	4,6	5,2	4,6	3,9	3,7	3,6
- industrijsko blago brez energentov	6,3	5,4	1,0	4,5	-0,5	-1,5	-0,2	0,1	0,8	0,1
- hrana	10,6	11,8	2,5	9,2	1,9	1,8	1,8	2,0	2,3	2,7
- energenti	24,8	2,2	-2,5	3,2	-9,3	-5,0	-9,4	-13,1	-3,6	0,7
Kazalnik osnovne inflacije ²	5,9	6,7	3,3	6,5	2,2	2,2	2,4	2,1	2,3	2,0
Tekoči račun plačilne bilance	<i>v % BDP</i>									
Saldo tekočega računa	-1,1	4,5	5,0	4,0	6,1	5,3	5,0	8,0	3,9	...
1. Blago	-4,3	0,7	0,8	-0,4	1,7	0,1	1,1	3,8	1,1	...
2. Storitve	6,1	5,6	5,5	5,9	6,2	7,1	5,7	5,8	4,3	...
3. Primarni dohodki	-1,6	-1,0	-0,7	-1,0	-0,8	-1,1	-0,7	-0,5	-0,4	...
4. Sekundarni dohodki	-1,3	-0,8	-0,5	-0,6	-1,0	-0,9	-1,0	-1,2	-1,0	...
	<i>nominalna medletna rast v %</i>									
Izvoz blaga in storitev	22,5	-0,4	1,0	-7,7	6,2	7,7	4,2	6,8	1,9	...
Uvoz blaga in storitev	29,3	-6,1	0,1	-9,5	2,6	1,4	5,6	0,7	-0,9	...
Javne finance	2022	2023	12 mes. do nov. 24	2023		2024				
Konsolidirana bilanca ³	<i>mio EUR</i>		<i>% BDP</i>	<i>medl. rast v %</i>	<i>mio EUR</i>	<i>medl. rast v %</i>	<i>mio EUR</i>	<i>medl. rast v %</i>		
Prihodki	23.311	25.035	40,8	11,6	22.498	6,1	24.937	10,8		
Davki	20.557	21.977	36,1	11,7	19.960	6,5	22.288	11,7		
Prejeta sredstva iz EU	961	1.084	1,5	8,0	766	-6,1	666	-13,0		
Ostali	1.794	1.974	3,2	13,2	1.773	8,3	1.983	11,9		
Odhodki	24.886	27.308	43,3	9,9	23.579	7,4	25.423	7,8		
Tekoči odhodki	10.283	11.572	19,3	17,2	9.964	8,6	11.366	14,1		
- plače in drugi izdatki zaposlenim	5.481	6.094	9,6	6,6	5.557	12,0	5.943	7,0		
- izdatki za blago in storitve	3.557	3.869	6,4	13,8	3.330	8,0	3.790	13,8		
- obresti	661	711	1,2	12,6	694	7,0	778	12,2		
Tekoči transferji	11.261	12.050	19,1	7,9	10.818	6,1	11.598	7,2		
- transferji posameznikom in gospodinjstvom	9.294	9.731	15,5	8,8	8.805	3,4	9.507	8,0		
Investicijski odhodki, transferji	2.612	3.014	4,0	-6,2	2.197	14,0	1.887	-14,1		
Saldo	-1.575	-2.274	-2,5		-1.081		-486			

Vir: SURS, Banka Slovenije, Ministrstvo za finance, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Pri gospodarskih gibanjih so prikazani podatki z izločenimi vplivi kolarja (z izjemo kazalnikov klime, kjer so podatki desezonirani). Drugi podatki v tabeli so neprilagojeni. Mesečni kazalniki aktivnosti v industriji, gradbeništvu in storitvah so realni. ¹ HICP-deflator. ² Inflacija brez energentov, hrane, alkohola in tobaka. ³ Konsolidirane bilance državnega proračuna, proračuna občin, pokojninsko-invalidskega in obveznega zdravstvenega zavarovanja po načelu plačane realizacije.

Tabela 8.2: Ključni makroekonomski kazalniki na četrtletni ravni za Slovenijo in evrsko območje

	2021	2022	2023	23Q4	24Q1	24Q2	24Q3	2021	2022	2023	23Q4	24Q1	24Q2	24Q3
	Slovenija							evrsko območje						
Gospodarska gibanja								četrtletna rast v %						
BDP				0,8	-0,2	0,1	0,3				0,0	0,3	0,2	0,4
- industrija				0,7	0,7	-0,5	1,6				0,2	-0,6	-0,2	0,4
- gradbeništvo				-1,8	-3,0	-1,9	-3,8				-0,3	0,1	-1,0	-0,5
- storitve pretežno javnega sektorja (OPQ)				3,7	-3,1	1,1	0,1				0,5	0,2	0,3	0,5
- storitve pretežno zasebnega sektorja (brez OPQ)				-0,3	1,4	-0,4	0,5				0,3	0,2	0,1	0,3
Domača potrošnja				3,2	-1,3	1,2	-3,3				-0,0	-0,4	-0,1	1,3
- država				2,6	1,2	7,2	-1,6				0,7	0,1	1,2	0,5
- gospodinjstva in NPISG ¹				0,3	0,8	-1,0	2,0				-0,0	0,3	0,0	0,7
- bruto investicije				4,7	-4,5	1,5	-14,9				-0,7	-2,4	-1,6	3,8
- bruto investicije v osnovna sredstva				-0,6	-1,0	-1,8	-3,9				1,4	-2,3	-2,4	2,0
								medletna rast v %						
BDP	8,4	2,7	2,1	2,7	2,2	0,7	1,4	6,3	3,5	0,4	-0,0	0,2	0,7	1,2
- industrija	7,4	-2,1	5,1	4,1	3,9	-0,9	2,9	8,1	0,7	-1,5	-2,5	-2,4	-1,4	0,1
- gradbeništvo	7,5	8,3	14,0	8,9	1,8	-3,5	-10,3	3,7	0,1	1,2	1,8	-2,4	-1,5	-1,2
- storitve pretežno javnega sektorja (OPQ)	4,2	1,9	0,4	0,6	1,4	1,4	1,6	3,7	2,9	1,0	0,9	1,0	1,5	1,7
- storitve pretežno zasebnega sektorja (brez OPQ)	10,1	5,0	1,4	0,6	1,4	2,2	2,1	6,8	4,2	0,6	0,3	0,2	0,6	1,2
Domača potrošnja	10,3	4,5	-0,2	3,2	3,3	5,2	-0,4	5,1	3,8	0,1	-0,1	-0,3	-0,6	1,2
- država	6,2	-0,7	2,4	5,1	6,5	12,6	9,1	4,3	1,1	1,6	2,2	1,8	2,7	2,6
- gospodinjstva in NPISG	10,5	5,3	0,1	0,7	2,0	2,0	1,9	4,7	4,9	0,6	0,6	1,0	0,4	1,1
- bruto investicije	13,9	7,4	-2,8	8,0	3,2	6,2	-13,6	6,7	4,1	-2,3	-3,7	-5,3	-6,1	0,1
- bruto investicije v osnovna sredstva	12,3	4,2	3,9	3,2	1,0	-1,5	-8,2	3,8	2,0	1,6	1,6	-1,8	-2,9	-0,7
- prispevek zalog k rasti BDP, v o. t.	0,5	0,8	-1,5	1,1	0,5	1,7	-1,3	0,6	0,5	-0,9	-1,3	-0,9	-0,8	0,2
Trg dela								četrtletna rast v %						
Zaposlenost				0,2	-0,2	-0,1	-0,1				0,3	0,3	0,2	0,2
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)				0,2	-0,3	-0,2	-0,2				0,3	0,2	0,0	0,1
- pretežno javne storitve (OPQ)				0,4	0,4	0,4	0,4				0,3	0,4	0,5	0,4
								medletna rast v %						
Zaposlenost	1,3	2,9	1,6	1,3	0,5	0,2	-0,1	1,6	2,4	1,4	1,3	1,1	0,9	1,0
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)	1,0	3,1	1,7	1,3	0,2	-0,1	-0,5	1,3	2,7	1,4	1,2	1,0	0,7	0,8
- pretežno javne storitve (OPQ)	2,7	2,0	1,5	1,7	1,8	1,8	1,7	2,2	1,5	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6
Sredstva za zaposlene na zaposlenega	8,0	5,0	9,5	8,3	6,9	7,0	7,2	4,3	4,5	5,4	5,0	4,9	4,8	4,3
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)	8,0	7,8	9,5	8,5	7,3	8,2	8,2	5,0	5,0	5,6	5,1	4,6	4,7	4,3
- pretežno javne storitve (OPQ)	7,7	-3,2	9,5	7,7	5,4	3,1	4,1	2,6	3,5	4,7	4,6	5,5	5,0	4,5
Stroški dela na enoto proizvoda, nominalno ²	0,9	5,2	9,0	6,9	5,1	6,5	5,6	-0,5	3,4	6,5	6,4	5,8	5,0	4,1
Stroški dela na enoto proizvoda, realno ³	-1,7	-1,2	-1,0	-1,4	0,8	4,2	2,5	-2,5	-1,6	0,5	1,2	2,2	2,0	1,3
								v %						
ILO stopnja brezposelnosti	4,7	4,0	3,7	3,4	3,4	3,4	4,4	7,8	6,8	6,6	6,5	6,8	6,3	6,2
Menjava s tujino								četrtletna rast v %						
Realni izvoz blaga in storitev				2,2	2,8	-0,7	3,2				0,3	1,1	1,5	-1,5
Realni uvoz blaga in storitev				4,9	2,3	0,9	-2,8				0,2	-0,3	1,1	0,2
								medletna rast v %						
Realni izvoz blaga in storitev	14,5	6,8	-2,0	-2,3	-0,6	-0,3	8,4	11,4	7,3	-0,7	-3,1	-1,5	2,3	2,0
Realni uvoz blaga in storitev	17,8	9,2	-4,5	-1,8	0,6	4,7	6,5	9,0	8,3	-1,3	-3,4	-2,6	-0,2	1,9
Tekoči račun plačilne bilance v % BDP ⁴	3,8	-1,1	4,5	4,5	4,3	3,8	4,7	2,3	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prispevek neto izvoza k rasti BDP, v o. t.	-1,0	-1,5	2,3	-0,5	-1,0	-3,9	1,9	1,5	-0,2	0,3	0,1	0,5	1,3	0,1
Financiranje								v % BDP						
Bilančna v sota bank	94,9	91,0	85,0	85,0	83,5	...	...	279,1	273,2	256,4	256,4	257,9	...	...
Posojila podjetjem	19,3	20,1	17,6	17,6	16,8	16,8	...	37,0	36,4	34,1	34,1	33,8	33,6	...
Posojila gospodinjstvom	21,7	21,5	19,9	19,9	19,8	20,0	...	50,2	48,1	45,4	45,4	44,8	44,4	...
Inflacija								v %						
HICP	2,0	9,3	7,2	5,0	3,4	2,4	1,1	2,6	8,4	5,4	2,7	2,6	2,5	2,2
Osnovna (brez energentov, hrane, alkohola in tobaka)	0,9	5,9	6,7	5,1	4,0	3,0	2,3	1,5	4,0	5,0	3,7	3,1	2,8	2,8
Javne finance								v % BDP						
Dolg države	74,8	72,7	68,4	68,4	70,0	69,5	66,9	93,8	89,5	87,4	87,4	87,9	88,1	...
Saldo države ⁴	-4,6	-3,0	-2,6	-2,6	-2,0	-2,0	-1,8	-5,1	-3,5	-3,6	-3,6	-3,5	-3,4	...
- plačilo obresti ⁴	1,2	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	...
- primarni saldo ⁴	-3,4	-1,9	-1,3	-1,3	-0,9	-0,7	-0,4	-3,7	-1,8	-1,8	-1,8	-1,7	-1,6	...

Vir: SURS, Eurostat, Banka Slovenije, ECB, Ministrstvo za finance RS, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Za izračun medletnih stopenj rasti so uporabljeni neprilagojeni podatki, za izračun tekočih stopenj rasti pa desezonirani. SURS četrtletnih podatkov nacionalnih računov še ni uskladil s prvo letno oceno. ¹ Podatki za Slovenijo so izračunani kot razlika desezoniranih podatkov za končno potrošnjo skupaj in končno potrošnjo države. ² Nominalni stroški dela na enoto proizvoda so količnik med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in realno produktivnostjo dela. ³ Realni stroški dela na enoto proizvoda so količnik med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in nominalno produktivnostjo dela. ⁴ 4-črtletne drseče vsote.

Kratice

BDP	bruto domači proizvod
BS	Banka Slovenije
DDV	davek na dodano vrednost
ECB	Evropska centralna banka
EO	evrsko območje
ESA	Evropski sistem računov (angl. European System of Accounts)
EU	Evropska unija
EUR	evro
Fed	Ameriška centralna banka (angl. Federal Reserve System)
FOMC	Odbor za odprti trg (angl. Federal Open Market Committee)
HICP	harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin
OIS	obrestna zamenjava (angl. Overnight Index Swap)
PMI	kazalnik nabavnih menedžerjev
SDH	Slovenski državni holding
SURS	Statistični Urad Republike Slovenije
S&P 500	Standard and Poor's 500
STOXX	
Europe 600	osrednji evropski delniški indeks
ULC	stroški dela na enoto proizvoda (angl. Unit Labour Costs)
USD	ameriški dolar (angl. United States Dollar)
ZEW	Center za evropske ekonomske raziskave (nem. Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung)
ZDA	Združene države Amerike

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **01** – Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve, **02** – Gozdarstvo, **03** – Ribištvo in gojenje vodnih organizmov **B** – Rudarstvo, **05** – Pridobivanje premoga, **06** – Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina, **07** – Pridobivanje rud, **08** – Pridobivanje rudnin in kamnin, **09** – Storitve za rudarstvo **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Proizvodnja živil, **11** – Proizvodnja pijač, **12** – Proizvodnja tobačnih izdelkov, **13** – Proizvodnja tekstilij, **14** – Proizvodnja oblačil, **15** – Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov, **16** – Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva, **17** – Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja, **18** – Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa, **19** – Proizvodnja koksa in naftnih derivatov, **20** – Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov, **21** – Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov, **22** – Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas, **23** – Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov, **24** – Proizvodnja kovin, **25** – Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav, **26** – Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov, **27** – Proizvodnja električnih naprav, **28** – Proizvodnja drugih strojev in naprav, **29** – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, **30** – Proizvodnja drugih vozil in plovil, **31** – Proizvodnja pohištva, **32** – Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti, **33** – Popravila in montaža strojev in naprav **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **35** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja, **36** – Zbiranje, čiščenje in distribucija vode, **37** – Ravnanje z odpadki, **38** – Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi; pridobivanje sekundarnih surovin **F** – Gradbeništvo, **41** – Gradnja stavb, **42** – Gradnja inženjerskih objektov, **43** – Specializirana gradbena dela **G** Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **45** – Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil, **46** – Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili, **47** – Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili **H** – Promet in skladiščenje, **49** – Kopenski promet; cevovodni transport, **50** – Vodni promet, **51** – Zračni promet, **52** – Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti **I** – Gostinstvo, **55** – Gostinske nastanitvene dejavnosti, **56** – Dejavnosti strežbe jedi in pijač **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **58** – Založništvo, **59** – Dejavnosti v zvezi s filmi, video in zvočnimi zapisi, **60** – Radijska in televizijska dejavnost, **61** – Telekomunikacijske dejavnosti, **62** – Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti, **63** – Druge informacijske dejavnosti **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **64** – Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov, **65** – Dejavnost zavarovanja, pozavarovanja in pokojninskih skladov, razen obvezne socialne varnosti, **66** – Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve **L** – Poslovanje z nepremičninami, **68** – Poslovanje z nepremičninami **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **69** – Pravne in računovodske dejavnosti, **70** – Dejavnost uprav podjetij; podjetniško in poslovno svetovanje, **71** – Arhitekturno in tehnično projektiranje; tehnično preizkušanje in analiziranje, **72** – Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost, **73** – Oglaševanje in raziskovanje trga, **74** – Druge strokovne in tehnične dejavnosti **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **77** – Dajanje v najem in zakup, **78** – Zaposlovalne dejavnosti, **79** – Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti, **80** – Varovanje in proizvodne dejavnosti, **81** – Dejavnost oskrbe stavb in okolice, **82** – Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **84** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti **P** – Izobraževanje, **85** – Izobraževanje **Q** – Zdravstveno in socialno varstvo, **86** – Zdravstvo, **87** – Socialno varstvo z nastanitvijo, **88** – Socialno varstvo brez nastanitve **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **90** – Kulturne in razvedrilne dejavnosti, **91** – Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti, **92** – Prirejanje iger na srečo, **93** – Športne in druge dejavnosti za prosti čas **S** – Druge dejavnosti, **94** – Dejavnost članskih organizacij, **95** – Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo, **96** –

Druge storitvene dejavnosti **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem: proizvodnja za lastno rabo, **97** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, **98** – Raznovrstna proizvodnja gospodinjstev za lastno rabo **U** – Dejavnosti eksteritorialnih organizacij in teles, **99** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

Kratice držav

AT – Avstrija, **BE** – Belgija, **BG** – Bolgarija, **CY** – Ciper, **CZ** – Češka, **ME** – Črna gora, **DK** – Danska, **EE** – Estonija, **FI** – Finska, **FR** – Francija, **EL** – Grčija, **HR** – Hrvaška, **IE** – Irska, **IS** – Islandija, **IT** – Italija, **LV** – Latvija, **LT** – Litva, **LU** – Luksemburg, **HU** – Madžarska, **MT** – Malta, **DE** – Nemčija, **NL** – Nizozemska, **UK** – Združeno kraljestvo, **US** – Združene države, **PL** – Poljska, **PT** – Portugalska, **RO** – Romunija, **MK** – Severna Makedonija, **SK** – Slovaška, **SI** – Slovenija, **RS** – Srbija, **ES** – Španija, **SE** – Švedska, **TR** – Turčija